

NAP

Hannák Judit
1042 Budapest, Petőfi u. 24., IX/27.
E-mail: nap@mcse.hu, tel.: +36-30-542-6880

HOLD

Görgei Zoltán
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
Tel.: +36-20-565-9679, E-mail: hold@mcse.hu

BOLYGÓK

Kiss Áron Keve
2600 Vác, Báthori u. 15.
E-mail: bolygok@mcse.hu

ÜSTÖKÖSÖK, KISBOLYGÓK

Sárnecky Krisztián
1131 Budapest, Göncöl u. 43. XIV. lh. II/11.
Tel.: +36-20-984-0978, E-mail: sky@mcse.hu

METEOROK

Sárnecky Krisztián
1131 Budapest, Göncöl u. 43. XIV. lh. II/11.
Tel.: +36-20-984-0978, E-mail: sky@mcse.hu

FEDÉSEK, FOGYATKOZÁSOK

Szabó Sándor
9400 Sopron, Szellő u. 27.
Tel.: +36-20-485-0040, E-mail: castell.nova@chello.hu

KETTŐCSILLAGOK

Szklénár Tamás
5551 Csabacsúd, Dózsa Gy. u. 41.
E-mail: szklenartamas@gmail.com

VÁLTOZÓCSILLAGOK

Kiss László, Kovács István, Jakabfi Tamás
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: vcpsz@mcse.hu, Tel.: +36-30-491-1682

MÉLYÉG-OBJEKTUMOK

Sánta Gábor
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: melyeg@mcse.hu

SZABADSZEMES JELENSÉGEK

Landy-Gyebnár Mónika
8200 Veszprém, Lóczy L. u. 10/b.
E-mail: moon@vnet.hu

CSILLAGÁSZATI HÍREK

Molnár Péter
MCSE, 1300 Budapest, Pf. 148.
E-mail: mpt@mcse.hu

CSILLAGÁSZATTÖRTÉNET

Keszthelyi Sándor
7625 Pécs, Aradi vértanúk u. 8.
Tel.: (72) 216-948, E-mail: keszthelyi.sandor52@gmail.com

A TÁVCSŐVEK VILÁGA

Kurucz János
5440 Kunszentmárton, Tiszakürti u. 412.
E-mail: sidius4@gmail.com

DIGITÁLIS ASZTROFOTÓZÁS

Fűrész Gábor
8000 Székesfehérvár, Pozsonyi út 87.
E-mail: gfuresz@cfa.harvard.edu, Tel.: (21) 252-6401

meteor

Az észlelések beküldési határideje minden hónap 6-á! Kérjük, a megfigyeléseket közvetlenül rovatvezetőinkhez küldjék elektronikus vagy hagyományos formában, ezzel is segítve a Meteor összeállítását. A képek formátumával kapcsolatos információk a meteor.mcse.hu honlapon megtalálhatók. Ugyanitt letölthetők az egyes rovatok észlelőlapjai.

Az észlelések online-feltöltése: eszlelesek.mcse.hu

Észlelési rovatainkban alkalmazott gyakoribb rövidítések:

CM centrálmeridián
Ha H-alfa észlelés (Nap)
DF diffúz kód
GH gömbhalmaz
GX galaxis
NY nyílthalmaz
PL planetáris kód
SK sötét kód
DC a kóma sűrűsödésének foka (üstökösöknél)
DM fényességkülönbség
EL elfordított látás
É, D, K, Ny észak, dél, kelet, nyugat
KL közvetlen látás
LM látómező (nagyság)
m magnitúdó
öh összehasonlító csillag
PA pozíciószám
S látszó szögtávolság (kettőscsillagok)

Műszerek:

B binokulár
DK Dall–Kirkham-távcső
L lencsés távcső (refraktor)
M monokulár
MC Makszutow–Cassegrain-távcső
SC Schmidt–Cassegrain-távcső
RC Ritchey–Chrétien-távcső
T Newton-reflektor
Y Yolo-távcső
F fotóobjektív
sz szabadszemes észlelés

HIRDETÉSI DÍJAINK:

Hátsó borító: 40 000 Ft
Belső borító: 30 000 Ft,
Belső oldalak: 1/1 oldal 25 000 Ft, 1/2 oldal 12 500 Ft,
1/4 oldal 6250 Ft, 1/8 oldal 3125 Ft.
(Az összegek az áfát nem tartalmazzák!)

Nonprofit jellegű csillagászati hirdetéseket (találkozó, táborok, pályázati felhívások) díjtanulni közlünk.

Tagjaink, előfizetőink apróhirdetéseit – legfeljebb 10 sor terjedelemben – díjtanulni közöljük.

Az apróhirdetések szövegét írásban kérjük megküldeni az MCSE címére (1300 Budapest, Pf. 148.), fax: (1) 279-0429, e-mail: meteor@mcse.hu. A hirdetések tartalmáért szerkesztőségünk nem vállal felelősséget.

Csehül álltunk

Irigykedni járok Cseh-Szlovákiába. Bő húsz éve még Csehszlovákiába jártam, ma már Csehországba és Szlovákiába járok irigykedni. Az irigykedés tárgya az a csillagászati ismeretterjesztő intézményhálózat, amely már a csehszlovák időkben is párját ritkította, és amennyire én látom, a rendszerváltás sem rendítette meg. Sőt! Az ógyallai csillagvizsgálót (a szlovák központi csillagvizsgálót) például szépen felújították, az alapító Konkoly Thege Miklós emlékét is híven őrzik az ottani kollégák. Remélem, hamarosan ismét MCSE-busz indulhat Ógyallára, hogy felkereshessük Konkoly Thege Miklós emlékhelyeit, és megismerkedhessünk a szlovákiai ismeretterjesztés fellegvárával.

Tavaly ősszel például Garamszentkeresztent jártam, a Hell Miksa Observatóriumban, ahol Peter Augustín igazgató kalauzolt körbe (útitársaim Görgei Zoltán és Vincze Iván voltak). A húszezres kisváros csillagvizsgálója, amely egy közepes méretű planetáriumot is magában foglal (benne egy Zeiss-projektorttal), a kilencvenes évek közepén épült – abban az évtizedben, amikor nálunk szinte semmi sem épült, inkább csak leépült: bemutatóhelyek sorát veszítettük el. Az impozáns létesítmény – együtt a besztercebányai és a rimaszombati csillagvizsgálóval – évente 40 ezer látogatót fogad.

A szlovákiai bemutató csillagvizsgálók hálózata azonban nem csak az önkéntesekre támaszkodhat – hazánkban ez a jellemző –, hanem hivatásos munkatársak sorára. Így van ez Csehországban is, ahol egy nagyobb létszámú MCSE-szervezésű csoporttal jártam az év áprilisában (I. Bohémiai időutazás című cikkünket a következő oldalon). A magyarországi intézményhálózat ehhez képest még mindig igen foghíjas, nagyon kevés fizetett státusszal – mert a folyamatos és színvonalas működtetés feltétele mégis csak az, hogy legyenek emberek, akik teljes munkaidejüket egy-egy intézmény üzemeltetésének

szentelhetik. Becslésem szerint egy nagyságrendnyi különbség lehet ebben a tekintetben – a státuszok számában – Csehország és Szlovákia javára. Állami akarat és támogatás van e csillagászati népszerűsítő létesítmények fenntartása mögött, üzemeltetésük nem egy-egy kisebb-nagyobb egyesület, közösség munkabírásán, kitarásán múlik, ami nálunk annyira jellemző. Az önkéntes munka óriási érték, azonban irgalmatlanul nehéz éveken, évtizedeken keresztül folyamatosan ébren tartani a lelkesedést.

Hogy ennek a rendszereken átívelő csillagászati-jobbító szándéknak mi áll a háttérben, azt pontosan nem ismerem, de feltételezem, hogy köze lehet ahhoz, hogy Csehszlovákia egyik megálmodója, létrehozója nem csak politikus, de csillagász is volt: Milan Rastislav Štefánik. Az ő nevét viseli Prága bemutató csillagvizsgálója a Petřín-hegyen, és ugyancsak az ő nevét viseli 1993-tól Pozsony nemzetközi repülőtere.

Prágát nem nagyon kell bemutatni, évtizedek óta népszerű turisztikai célpont a magyarok számára. Újra bejárva a jól ismert helyeket mégis meglepett az a gazdagság, amit a kulturális-csillagászati turista számára nyújt a Moldva-parti város. És még csak nem is jutottunk el mindenhova – az 1960-ban épült prágai planetárium például kimaradt az útitervből. Még nagyobbát csodálkoztam a brnói csillagvizsgálóban, ahol bő két évtizede már jártam, és meg tapasztalhattam az ottani magas színvonalú változóészlelő tevékenységet. Az intézményre alig ismertem rá áprilisban. Egy modern, nagyvonalú, mégis szellős, színvonalas palotává fejlesztették az intézményt, ahol életem legszebb mesterséges égboltját láthattam.

Ha csak két napig is, de jó volt „csehül állni” a csehországi csillagászatban. És újabban már itthon se állunk annyira csehül – hála az utóbbi évek csillagászati beruházásainak.

Mizser Attila